

گزارش

قطعی برق؛ تهدیدی برای امنیت سفرها و ارتباطات جاده‌ای

شرق: قطعی‌های بی‌درپی برق به دلیل کمبود ظرفیت تولید، نه‌تنها مردم را در زندگی روزمره تحت تأثیر قرار داده، بلکه شبکه‌های ارتباطی جاده‌ای و روستایی کشور را نیز به‌عنوان یکی از شریان‌های اصلی ارتباطی دچار چالش‌هایی جدی کرده و امنیت روانی جامعه را به خطر مواجه کرده است.

بحران خاموشی‌های ارتباطی در شبکه‌های جاده‌ای و روستایی: در ماه‌های اخیر، به دلیل محدودیت‌های تولید برق و همچنین ممنوعیت استفاده از مازوت در نیروگاه‌های اصلی، کشور با بحران قطعی‌های مداوم مکرر و بی‌نظم برق مواجه شده است. این قطعی‌ها نه‌تنها در خانه‌ها و مشاغل، بلکه در زیرساخت‌های ارتباطی مناطق دورافتاده، به‌ویژه جاده‌های روستایی و مسیرهای بین‌شهری، مشکلاتی جدی ایجاد کرده است. در این شرایط، بخش اعظمی از دکل‌های مخابراتی و تجهیزات ارتباطی موجود در سایت‌های ارتباطی که باید ارتباطات جاده‌ای و امنیت سفرها را تضمین کنند، بر اثر قطعی‌های مکرر، دچار استهلاک شدید شده و توان ارائه خدمات پایدار به کاربران را از دست داده‌اند. بر اساس اطلاعات جست و گریخته واصله از مانیترینگ ارتباطی اپراتورها و شبکه‌های ارتباطی، برای مثال تنها در ۲۴ ساعت، بیش از «هزار سایت» ارتباطی در نقاط مختلف کشور دچار قطعی‌های مقطعی از نیم‌ساعت تا بیش از سه ساعت شده‌اند که در مجموع معادل چهار هزار ساعت اختلال سراسری در شبکه‌ها بوده است. این مشکل به‌ویژه در استان‌های فارس، کردستان و کرمان به‌عنوان سه استان با بیشترین میزان قطعی در ارتباطات جاده‌ای و روستایی، بیشتر به چشم آمده و مشترکان تلفن همراه مکرر از آن مناطق را سردرگم کرده است. علاوه بر این استان‌ها، استان‌های دیگر مانند آذربایجان شرقی، گیلان، هرمزگان، مازندران، اردبیل، آذربایجان غربی، یزد، خراسان رضوی، خوزستان، خراسان شمالی و… نیز که اغلب دارای جاده‌های کوهستانی و راه‌های مواصلاتی روستایی بسیاری با شدت وابستگی بالا به ارتباطات پایدار برای امنیت و اطلاع‌رسانی در طول مسیر هستند، این قطعی‌ها را تجربه کرده‌اند. این قطعی‌ها اکنون نه‌تنها رفاه شهروندان، بلکه امنیت اجتماعی و حتی جان انسان‌ها را نیز به خطر انداخته است. **کاهش عمر باتری‌ها و خرابی تجهیزات ارتباطی**: هر بار قطعی برق، فشار مضاعفی بر سیستم‌های برق اضطراری مانند باتری‌های پشتیبان دکل‌های مخابراتی وارد می‌کند. این باتری‌ها که به‌طور معمول در شرایط اضطراری مورد استفاده قرار می‌گیرند، با هر بار خاموشی، مجبور به تأمین برق مورد نیاز تجهیزات مخابراتی می‌شوند و این روند مکرر، عمر مفید آنها را به‌شدت کاهش می‌دهد. در نتیجه، دکل‌ها و تجهیزات مخابراتی در جاده‌ها و مناطق دوردست به تدریج دچار استهلاک شده و در مواقع اضطراری از کار می‌افتند. کاهش عمر باتری‌ها به معنای کاهش زمان فعالیت این تجهیزات در شرایط قطعی برق است و این امر می‌تواند عواقب بحران ناپذیری بدنبال داشته باشد. در شرایطی که استفاده از مازوت به دلیل ملاحظات زیست‌محیطی محدود شده و برق‌رسانی به نیروگاه‌ها دچار اختلال است، شبکه‌های مخابراتی با پایداری کمتری به کار خود ادامه می‌دهند و ممکن است خدمات ارتباطی در شرایط حساس، مانند حوادث جاده‌ای و اضطراری، دچار وقفه‌های طولانی شود.

تأثیرات اجتماعی و اقتصادی قطع ارتباطات جاده‌ای: ارتباطات پایدار در جاده‌های بین‌شهری و روستایی اهمیت بسیار زیادی دارد. نبود ارتباط در این مناطق به معنای عدم دسترسی به خدمات اورژانسی در زمان‌های حادثه، نبود اطلاع‌رسانی سریع به نیروهای امداد و نجات و حتی خطر از دست دادن جان انسان‌هاست. برای مثال، اگر حادثه‌ای در جاده‌ای دورافتاده رخ دهد و شبکه ارتباطی قطع باشد، تأخیر در اطلاع‌رسانی و رسیدن امدادگران ممکن است جان حادثه‌دیدگان را به خطر بیندازد. از سوی دیگر، این قطع ارتباطات بر فعالیت اقتصادی مناطق روستایی و جاده‌ای نیز تأثیرگذار است. با از کار افتادن سیستم‌های ارتباطی، کسب‌وکارهای محلی که وابسته به اینترنت و شبکه‌های مخابراتی هستند نیز دچار زیان‌های شدیدی می‌شوند. بسیاری از مناطق روستایی و عشایری که با ارتباطات اینترنتی و موبایل در ارتباط با بازارهای شهری هستند، به دلیل قطع شبکه ارتباطی دچار محدودیت در فروش محصولات و معاملات خود می‌شوند؛ این وضعیت می‌تواند نابرابری اقتصادی بین مناطق شهری و روستایی را تشدید کند و باعث مهاجرت بیشتر به شهرها شود.

تهدیدات امنیتی ناشی از قطعی‌های ارتباطی: امنیت جاده‌ای و حفظ سلامت مسافران به‌شدت وابسته به ارتباطات پایدار و عملکرد صحیح دکل‌های مخابراتی است. قطع این ارتباطات به معنای از بین رفتن امکان ردیابی خودروهای عبوری، هشداردهی در مواقع خطر و همچنین دشواری در اطلاع‌رسانی به نیروهای پلیس و اورژانس است. از طرف دیگر، قطع ارتباطات می‌تواند در شرایط بحرانی، دسترسی مجرمان و افراد متخلف به جاده‌ها را تسهیل کند و موجب افزایش جرم و جنایت در این مناطق شود؛ ضمن اینکه نرخ بالای از سرقت تجهیزات سایت‌های ارتباطی مستقر در جاده‌ها ناشی از حضور همین افراد در جاده‌ها و امنیت پایین نظارتی از سوی نهادهای متولی برقراری امنیت جاده‌ای است. همچنین قطعی‌های بی‌درپی برق که به کاهش کارایی دکل‌ها منجر می‌شود، می‌تواند در مقاطع حساس مانند بحران‌های طبیعی، زلزله یا سیل، چالش‌هایی جدی برای امداد‌رسانی ایجاد کند. برای مثال اگر در منطقه‌ای زلزله یا سیل رخ دهد و ارتباطات قطع باشد، انتقال اطلاعات و هماهنگی امدادگران به‌شدت به تأخیر خواهد افتاد.

نیاز به بازنگری در مدیریت زیرساخت‌های انرژی و ارتباطات: این وضعیت پیچیده نشان می‌دهد کشور نیازمند برنامه‌ریزی جامع و استراتژیک برای بهبود زیرساخت‌های خود است. توجه به توسعه زیرساخت‌های انرژی پاک، مانند انرژی‌های بادی و خورشیدی، می‌تواند به کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی کمک کند و از بحران‌های قطعی برق نیز جلوگیری کند. این در حالی است که تجهیز و به‌روزرسانی دکل‌های مخابراتی و افزایش ظرفیت باتری‌های پشتیبان، می‌تواند پایداری ارتباطات در جاده‌ها را تضمین کند و از بروز حوادث ناگوار جلوگیری کند. در نهایت قطعی‌های مکرر برق و تأثیرات آن بر زیرساخت‌های ارتباطی جاده‌ای، هشداری جدی برای آینده است. اگرچه محدودیت‌های زیست‌محیطی استفاده از سوخت مازوت قابل درک است، اما باید به این نکته نیز توجه شود که بحران‌های قطعی برق می‌توانند آسیب‌هایی جدی به امنیت اجتماعی، اقتصادی و حتی سلامت عمومی وارد کنند. ازاین‌رو، نیاز است که با استفاده از راهکارهای جدید، مانند افزایش بهره‌وری انرژی و توسعه منابع انرژی تجدیدپذیر، به سمت کاهش اثرات این بحران‌ها حرکت کنیم تا بتوانیم زیرساخت‌های ارتباطی و امنیت شهروندان را در جاده‌ها حفظ کنیم.

درحال حاضر میزان کمبود برق به حدود یک‌پنجم و کمبود گاز به حدود یک‌سوم نیاز مصرفی کشور رسیده است و این شکاف روزبه‌روز در حال افزایش است. همچنین در شرایطی که تولید گاز دنیا هرساله حدود پنج درصد افزایش دارد، در کشور ما این روند وارونه است و تقریباً سالانه سه درصد از این میزان کاسته می‌شود. به‌همین‌دلیل شاید بشود گفت که استفاده از واژه «ناترازی» به جای «کسری» و «کمبود» به‌گونه‌ای تقلیل‌ماچرا به حساب می‌آیند. لازمه گذار از این وضعیت آن است که دولت از تصدی‌گری و رقابت با بخش خصوصی کنار بایستد.

روند معکوس تولید گاز در ایران و جهان

بیش از ۷۰ درصد گاز کشور در میداین پارس جنوبی تولید می‌شود. این میداین ۱۲ درصد ذخیره گاز در دنیا را دارند اما ایران از حدود چهار هزار میلیارد مترمکعب گاز تولیدشده سالانه در دنیا سهم تولیدی حدود ۱۷۵ میلیارد مترمکعب دارد و این معادل چهار درصد برداشت از منبع ۱۲ درصدی کشور در میداین پارس جنوبی است. در شرایطی که تولید گاز دنیا هرساله حدود پنج درصد افزایش می‌یابد، در کشور ما این روند وارونه است و تقریباً سالانه سه درصد از این میزان کاسته می‌شود و صادرات گاز کشور به زیر ۱۵ میلیارد مترمکعب رسیده است.

همچنین سهم ایران در در تجارت جهانی گاز کمی بیشتر از دو درصد است. در سال ۱۴۰۲ صادرات گاز در ۱۴ میلیارد مترمکعب در مقایسه با سال قبل وضعیت بدتری را تجربه کرده و از ۱۷.۵ میلیارد مترمکعب به ۱۴ میلیارد مترمکعب تنزل داشته است.

آمریکا با تولید ۹۳۴.۲ میلیارد مترمکعب گاز و اختصاص سهم ۲۳.۱ درصدی از کل تولید جهانی، بزرگترین تولیدکننده

گاز طبیعی در جهان شناخته شده و روسیه با تولید ۷۰.۱ میلیارد مترمکعب و سهم ۱۷.۴ درصدی از تولید گاز جهان در رتبه دوم و چین با تولید ۲۰۹.۲ میلیارد مترمکعب و سهم ۵.۲ درصدی از کل تولید جهانی سومین تولیدکننده بزرگ گاز جهان در سال ۲۰۲۲ شناخته شده‌اند. ایران سالانه حدود ۲۵۰ میلیارد مترمکعب تولید گاز دارد که ۷۹ میلیارد مترمکعب یعنی بیش از ۳۰ درصد را به تولید نیروگاهی (و حدود ۱۷ درصد به صنایع) اختصاص می‌دهد و البته تولید گاز کیفیت تولید برق را ندارد و به‌عنوان مثال در سال ۱۴۰۲، حدود هفت میلیارد لیتر مازوت و ۱۱ میلیارد لیتر گازوئیل در نیروگاه‌ها سوزانده‌ایم. در شرایطی که بیش از نیمی از بودجه عمومی

کشور از پارس جنوبی تأمین می‌شود، افت فشار پارس جنوبی، مشکلات مالی کشور را تشدید خواهد کرد و هم‌زمان با کاهش برداشت ایران از میداین پارس جنوبی، قطر بنا دارد توسعه برداشت گاز خود را از این میداین به دو میلیارد مترمکعب برسانند. آنچه برای امروز بسیار ضروری است، توسعه میداین پارس جنوبی، حفر چاه‌های جدید، توسعه خطوط انتقال گاز، طرح‌های فشارافزایی و البته هم‌زمان کاهش تلفات و هدررفت گاز به‌ویژه فلرینک است که سالانه چهار میلیارد دلار بر کشور خسارت مشعل‌سوزی تحمیل می‌شود. البته بیش از شش میلیارد دلار خسارت ناشی از جایگزینی گازوئیل با گاز نیز بر کشور تحمیل می‌شود.

البته در مصارف خانگی، نیروگاهی، پتروشیمی و صنایع نیز هدررفت درخور توجهی وجود دارد که باید به آن توجه جدی شود و نظام صحیح تعرفه‌گذاری در این بخش ضروری به نظر می‌رسد. واضح است که مصرف غیر بهینه و توسعه‌نیافتگی باعث بحران کنونی گاز و البته تولید برق در کشور شده است.

تولید هم‌زمان برق و حرارت (CHP) از دیگر راهکارهایی است که تأثیری چشمگیر در بهینه‌سازی هم‌زمان مصرف برق و گاز دارد، اما توجه چندانی به آن نشده است. با وجود آنکه ظرفیت قانونی آن در ماده ۱۲ قانون رفح موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور برای شرایط وجود داشته است، به هر حال ترک فعل شده و باید در آینده اصلاح شود. درحال حاضر راندمان نیروگاهی در کشور زیر ۳۵ درصد است، در صورتی‌که با راهکار CHP ضریب بهره‌وری تا حدود ۸۰ درصد افزایش دارد. با تکنولوژی‌های مشابه در کشور عربستان تا تولید هم‌زمان برق و آب شیرین راندمان نیروگاهی را به بیش از ۷۵ درصد رسانده‌اند.

کزینه نامحبوب مازوت

همچنین باید با متنوع‌سازی سبید انرژی در کشور تلاش

میزان کمبود گاز به حدود یک‌سوم و کمبود برق به حدود یک‌پنجم نیاز مصرفی کشور رسیده است

خط قرمز کسری انرژی

مهدی عرب‌صادق

کارشناس انرژی

شود و وابستگی ۸۰ درصدی متوسط مصرف در کشور به سوخت فسیلی و همچنین وابستگی ۹۳ درصدی تولید برق به سوخت فسیلی را کاهش دهیم. همچنین باید سهم انرژی‌های تجدیدپذیر را از حدود ۱.۵ درصد فعلی به حداقل ۲۰ درصد برسانیم.

نکته درخور توجه این است که فقط ۱۰ درصد از ۱۴۰ نیروگاه بزرگ کشور قابلیت مازوت‌سوزی دارند و این ۱۴ نیروگاه به‌تنهایی مقصر هفت درصد آلودگی هوا هستند.

برای نتیجه‌گیری صحیح باید وضعیت موجود را به‌خوبی بررسی کرد. در اوایل شهریور سال ۱۴۰۲ ذخایر گازوئیل نیروگاهی حدود ۳.۲ میلیارد لیتر بوده است اما این اعداد برای همین زمان در سال ۱۴۰۳ به میزان ۱.۸ میلیارد لیتر بوده است؛ یعنی دولت سیزدهم ۴۴ درصد ذخایر گازوئیل نیروگاه‌ها را کاهش داده است.

همچنین در شهریور ۱۴۰۲، میزان ذخیره مازوت نیروگاه ۱.۸۵ میلیارد لیتر بوده که در همین زمان برای سال ۱۴۰۳، به ۱.۴ میلیارد لیتر تقلیل داشته و این معادل ۲۵ درصد کاهش در سوخت مازوت ذخیره نیروگاهی است. در مجموع سوخت مایع از حدود پنج میلیارد لیتر در شهریور ۱۴۰۲ به ۳.۲ میلیارد لیتر در سال ۱۴۰۳ رسیده است، یعنی در یک سال اخیر به طور متوسط برای دو نوع سوخت مازوت و گازوئیل بیش از ۳۶

درصد از حجم مخازن سوخت مایع کاسته شده است. برای جبران این چالش وزارت نفت در آبان ۱۴۰۳ روزانه تا ۲۳.۵ میلیون لیتر گازوئیل به بخش نیروگاهی تزریق کرده و این در صورتی است که در سال قبل، تزریق روزانه کمتر از ۱۵ میلیون لیتر بوده است، یعنی بیش از ۷۵ درصد افزایش گازوئیل‌رسانی به نیروگاه‌ها در چند روز اخیر افتاده است. همچنین در روزهای اخیر مازوت‌رسانی به نیروگاه‌ها از حدود ۲۴ میلیون لیتر روزانه در زمان مشابه سال گذشته به حدود ۴۳ میلیون لیتر روزانه رسیده است و این نیز معادل ۸۰ درصد افزایش است. به‌طور کلی تا اواسط آبان‌ماه سال جاری روزانه و به‌طور متوسط تا حدود ۴۸ میلیون لیتر سوخت مایع به نیروگاه‌ها تزریق شده و این معادل ۳۵ میلیون لیتر در سال گذشته بوده است.

نابرابین دولت چهاردهم کوشیده است کوتاه‌های گذشته را در این زمینه جبران کند. با این حال مدیریت ناکارآمد صنعت انرژی شرایط را به‌گونه‌ای پیش برده است که ناچار به مازوت‌سوزی نیز بوده‌ایم و مطمئناً وزارت نیرو و سازمان محیط زیست به این مسئله اصلا علاقه‌مند نیستند، چراکه مازوت‌سوزی در نیروگاه هزینه‌تعمیرات و بهره‌برداری از نیروگاه را ۱.۵ برابر می‌کند، به‌ویژه‌های نیروگاهی آسیب‌جدی می‌زند، راندمان و عمر نیروگاه را می‌کاهد و همچنین هفت درصد آلودگی هوا را افزایش می‌دهد.

راهکارها کدام‌اند؟

در ابتدا ضرورت دارد ظرفیت‌های انرژی در کشور را شناسایی کنیم و مصارف را منطبق بر آمایش سرزمینی متمرکز کنیم. باید از تمرکز بر پارس جنوبی به‌طور جدی اجتناب کرد و ضمن توجه به توسعه میداین و فشارافزایی در این میداین به سواحل مکران توجه اساسی کرد. البته باید در مکران تولید و صنایع را متمرکز کرد و این امر هزینه‌های توسعه شبکه انتقال

گزارش

احمد میدری، وزیر کار، از عزم جدی برای اصلاح ساختار شرکت‌های دولتی خبر داد **علیه فساد**

شرق: زیان سنگین شرکت‌های دولتی این روزها خیرساز بوده است؛ شرکت‌هایی با عملکرد مالی نه‌چندان شفاف که البته در سال‌های گذشته حیاط خلوت فساد بوده‌اند. او‌اخر هفته گذشته گزارش دیوان محاسبات کشور از تفریح بودجه سال ۱۴۰۲ در صحن مجلس قرائت شد. طبق این گزارش، ۱۳۴ شرکت دولتی حدود ۸۱ هزار میلیارد تومان زیان‌دهی داشتند و البته بخش عمده این زیان سنگین مربوط به شش شرکت دولتی از جمله «شرکت بازرگانی دولتی ایران»، «سازمان هدفمندی یارانه‌ها»، «سازمان بیمه سلامت ایران»، «شرکت مادر تخصصی برق حرارتی»، «سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی» و «سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح»، بوده است. حواشی گزارش زیان سنگین شرکت‌های دولتی تا دیروز ادامه داشت و به گزارش ایسنا، هادی قوامی، یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با انتقاد از زیان‌دهودن شرکت‌های دولتی، از نمایندگان مجلس خواست تا ضمن توجه به گزارش تفریح بودجه سال گذشته، به وضعیت شرکت‌های دولتی سامان بدهند. او گفت: «۸۰ درصد شرکت‌های دولتی زیان‌ده هستند. گزارش تفریح بودجه را جدی بگیرید تا بودجه سال آینده به‌درستی ساماندهی شود. شرکت‌های دولتی حادثرکننده زیان هستند، نه حادثرکننده سود». در این میان، احمد میدری، وزیر کار، از روز نخست تصدی صندلی این وزارتخانه اعلام کرد عزم جدی برای رسیدگی به وضعیت شرکت‌های دولتی و فساد در پیستوهای آن را دارد. میدری دیروز هم در دیدار با نمایندگان بازنشستگان کشور، اعلام کرد هفته‌ای حداقل دو گزارش محرمانه فساد از شرکت‌های زیرمجموعه به دست او می‌رسد. او گفت: هرگاه قصد اصلاح شرکت‌های صندوق‌ها را داشتیم، با توطئه‌های مختلفی مواجه شدیم. اگر کسی می‌خواست در شرکت ملی پتروشیمی بشیند، کزنش و احراز صلاحیتی وجود داشت. اما امروز فقط به اراده افراد می‌توانند هرکسی را مدیرعامل مهم‌ترین شرکت‌های ایران بگذارید و این مدیریت ناکارآمد، علت زیان‌ده‌شدن شرکت‌ها شد.

زمانی که پتروشیمی‌ها در اختیار وزارت نفت بود، شرکت بازرگانی وجود داشت. صادرات بازرگانی این شرکت‌ها باید توسط شرکت مستقل صورت می‌گرفت. اما امروز همان شرکت تولیدکننده، خودش تجارت خارجی و خرید داخلی و خارجی هم انجام می‌دهد و نتیجه آن این شده است که اگر روزی شرکت پتروشیمی آبادان سوده بود، امروز ماهی ۱۱۰ میلیارد تومان باید از حقوق بازنشستگان بردارد و به این شرکت بدهند. وزیر کار با تأکید بر اینکه دولت به‌دقت حافظ معیشت بازنشستگان است، از تصمیمات جدی برای اصلاح وضعیت صندوق‌های بازنشستگی و شرکت‌های دولتی خبر داد. میدری در ادامه با بیان اینکه هفته‌ای نیست که حداقل دو گزارش محرمانه از فساد در درون شرکت‌ها به دستم نرسد، تأکید کرد: ما باید به سمت ایجاد شفافیت در ایران برویم تا شرکت‌ها بتوانند به سمت سودآوری حرکت کنند. شرکتی داریم که اگر چهار مرتبه آتش زده می‌شد و دوباره ساخته می‌شد، این مقدار ضرر نمی‌شد. درواقع این نعل وارونه‌ای بود که مخالفان منافع بازنشستگان کشوری زدند تا بتوانند مدیریت این شرکت‌ها را نکهمداری کنند. وزیر کار همچنین به اصلاح بنگاهداری در صندوق‌های بازنشستگی، شفاف‌سازی و ورود این شرکت‌ها به بورس اشاره کرد تا وضعیت آنها بهبود داشته باشد.

آگهی مزایده

سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری قزوین در نظر دارد به استناد مجوز هیات مدیره سازمان نسبت به اجاره مغازه‌های خود از طریق مزایده عمومی اقدام نماید. لذا متقاضیان واجد شرایط می‌توانند به مدت ۱۰روز پس از انتشار آگهی جهت دریافت اسناد مزایده به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس اینترنتی www.Setadiran.ir مراجعه نمایند. واحد امور قراردادهای سازمان به آدرس کمربندی جمهوری اسلامی، جنب اداره آگاهی نیز آماده پاسخگویی به سوالات احتمالی متقاضیان می‌باشد.

–هزینه آگهی بر عهده برنده مزایده می‌باشد.

–سازمان در رد یا قبول هریک از پیشنهادات دارای اختیار کامل می‌باشد.

شناسه آگهی: ۱۸۲۸۷۱۳